

UE a interzis un insecticid periculos

Автор(и): Растителна защита
Дата: 06.03.2020 Брой: 3/2020

Insecticidul clorpirifos este acum considerat foarte toxic. Se presupune că afectează creierul și nervii embrionilor umani și animalici. Cu toate acestea, timp de mulți ani a fost utilizat pe scară largă în UE, inclusiv în tratamentul fructelor citrice. Substanța chimică a primit succesiv autorizații de utilizare pe teritoriul Uniunii, în ciuda criticilor puternice. În ianuarie 2020, aprobarea sa anterioară a expirat și, oficial începând cu 10.01.2020, clorpirifosul și clorpirifos-metilul au fost interzise pe piața europeană.

Strategia „De la fermă la furcă” și reducerea utilizării pesticidelor chimice

Comisia Europeană a votat să nu reînnoiască autorizația pentru utilizarea clorpirifosului după expirarea aprobării sale curente, valabilă până la începutul lunii ianuarie 2020. În acest fel, Comisia a adoptat evaluarea Autorității Europene pentru Siguranța Alimentelor (EFSA), care și-a prezentat raportul despre acest insecticid la începutul lunii iulie 2019. Preocupările EFSA sunt că clorpirifosul poate duce la efecte genotoxice și neurologice în timpul dezvoltării embrionului uman și, în general, poate fi dăunător sănătății umane.

Comisarul European pentru Sănătate și Siguranța Alimentară, Stella Kyriakides, a subliniat la ședința obișnuită a Comisiei: „Protejarea cetățenilor de substanțe chimice periculoase este una dintre prioritățile mandatului meu și ale Pactului Verde European. Comisia nu va ezita să interzică pesticidele pentru care s-a dovedit că au efecte dăunătoare asupra sănătății. Acum îi chem pe statele membre să elimine de pe piețele naționale produsele care conțin aceste două substanțe.”

Ca parte a Pactului Verde European, în prima jumătate a anului 2020 Comisia va prezenta strategia „De la fermă la furcă”, al cărei unul dintre obiective este reducerea semnificativă a dependenței de, a riscurilor și a utilizării pesticidelor chimice, a îngrășămintelor și a antibioticelor.

Preparatele care conțin clorpirifos sunt utilizate pentru combaterea afidelor, a muștelor fructelor și a altor dăunători. De asemenea, sunt aplicate pe scară largă în cultivarea fructelor, legumelor și cerealelor, precum și în viticultură și silvicultură. Produsele care conțin clorpirifos sunt distribuite în total în 20 de țări europene. În Europa de Sud, o mare parte a producției de fructe citrice este, de asemenea, tratată cu acest insecticid. O proporție semnificativă a produselor din UE cu prezență dovedită de clorpirifos sunt bunuri importate.

În unele țări ale UE, insecticidul periculos a fost interzis chiar înainte de discuția privind continuarea utilizării sale. În Germania, de exemplu, clorpirifosul este interzis din 2009, dar multe alimente contaminate intră pe piață prin importuri. Conform unui raport al „Süddeutsche Zeitung”, în 2017, fiecare al treilea grepfrut și portocală importat și fiecare a patra mandarină erau contaminate cu reziduuri ale insecticidului. Urme de clorpirifos au fost găsite și în fiecare al cincilea eșantion de ardei importat.

Cât de toxic este clorpirifosul?

Substanța activă clorpirifos a fost aprobată în UE din 2006, iar de atunci autorizația a fost prelungită de mai multe ori. Riscurile sunt cunoscute de mult: la mijlocul anilor 2000, oamenii de știință au descoperit, în două studii pe termen lung succesive, că chiar și cantități mici de clorpirifos au un efect negativ asupra dezvoltării embrionilor.

Copiii femeilor care intră în contact cu clorpirifos în timpul sarcinii au mai târziu reflexe mai puțin pronunțate, un risc mai mare de tulburare de hiperactivitate cu deficit de atenție și alte tulburări de dezvoltare. Mai multe studii ulterioare susțin cercetarea inițială. Ca răspuns, utilizarea clorpirifosului în interior – de exemplu, în momele sau spray-uri insecticide – a fost interzisă, ceea ce a avut și un efect pozitiv conform studiilor. Cu toate acestea, Agenția pentru Protecția Mediului din Statele Unite (EPA) a respins o interdicție în agricultură în vara anului 2019. Este probabil să-și reconsidere decizia la sfârșitul anului 2020.

Având în vedere riscurile cunoscute, clorpirifosul nu ar fi trebuit aprobat ca insecticid în UE, dar timp de mulți ani a fost o parte cheie a portofoliului companiilor angajate în produse de protecție a plantelor, așa cum a raportat în decembrie Bayerische Rundfunk (BR) și ziarul zilnic „taz”. Conform rapoartelor, care reflectă studii asupra pericolului substanței chimice, nu toate datele au fost luate în considerare în timpul procedurii, ci doar concluziile rapoartelor care sunt de obicei finanțate de industrie.

Astfel, într-un studiu pe animale efectuat încă din 1998 s-a constatat că creierile șobolanilor tineri sunt mai mici decât cele ale părinților lor și aceștia prezintă anumite tulburări de dezvoltare atunci când animalele adulte au consumat produse care conțin clorpirifos.

Procedura de retragere de pe piață

Imediat după intrarea în vigoare a deciziei Comisiei Europene de a interzice utilizarea clorpirifosului și clorpirifos-metilului, toate statele membre ale UE sunt obligate să-și retragă aprobarea pentru cele două substanțe chimice.

Ulterior, acestea pot acorda o perioadă de tranziție de până la trei luni pentru utilizare, depozitare sau eliminare.